

characteristics developed using the methodology of Koltunova V.A. and others was adopted in the varietal classification of varieties according to yield, resistance to diseases, and indicators of fruit quality. Having analyzed the chemical composition of apples of all varieties, we determined the total quality index for each variety, which is equal to the sum of the indices for each substance divided by their quantity. In our case, the total index consists of six components, namely the index for dry-soluble substances, sugars, vitamin C, titrated acids, pectin substances, and phenolic compounds. The total chemical composition index for all varieties ranges from 0.76 (Fuji Red) to 1.53 (Zymove Plesetskogo). The highest productivity was recorded in such varieties as Floryna, Edera, Jonagold, Arlet, Medeia and Idared. The lowest were in Renet Symyrenko, Karazynske, Zymove Plesetskogo and Buzhor; high resistance to scab, and powdery mildew was found in 65 % of varieties; Honey Crisp, Decosta, Jonagold, Golden Delicious, Arlet, Prince Gala, and Renet Symyrenko had average resistance to these diseases (5 points). Most of the weighting factors were used in proportion: for productivity, the factor is 0.30; for fruit weight, 0.10; and for disease resistance, 0.10; others have been clarified taking into account the classifications adopted in varietal studies, namely: for the chemical composition, taste, and shelf life of the fruits. The investigated features were evaluated according to five ranks. Indicators with the greatest value were evaluated by the highest rank and the lowest by the smallest value. Taking into account the indicators of taste, chemical composition of fruits, and economic characteristics of the studied varieties, we determined the coefficients of their competitiveness. It was established that the varieties with the highest level of competitiveness are Askolda (0.683), Edera, Ligol (0.650), Pinova (0.650) and Golden Delicious (0.642).

Key words: apple tree, varieties, competitiveness, chemical composition of fruits, economic and valuable properties, ranking.

Одержано редколегією 20.06.2024

DOI: 10.35205/0558-1125-2024-79-38-44

УДК 631.526.32:634.23:631.527

ПЕРСПЕКТИВНІ СОРТИ ВИШНІ (*CERASUS VULGARIS* MILL.) СЕЛЕКЦІЇ ІНСТИТУТУ САДІВНИЦТВА НААН УКРАЇНИ

Р.В. ЮСИПЕНКО, аспірант

Н.В. МОЙСЕЙЧЕНКО, В.І. ВАСИЛЕНКО, кандидати с.-г. наук

З.І. ІСКРЕНКО провідний агроном

Інститут садівництва (ІС) НААН України, 03027, Київ-27, вул. Садова, 23,

e-mail: usipenko@gmail.com

Представлені результати плідної багаторічної роботи українських та закордонних селекціонерів по вишні. Надані короткі характеристики місцевих та популярних сортів провідних країн та обсяги виробництва вишні в світі. Наведений опис сортів ІС НААН України, що внесені до «Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні», а саме Мальва, Богуславка і Ксенія. Наведений опис елітних форм вишні, які попередньо виділені за комплексом господарсько-цінних ознак, а саме: 1/68, 1/20 і 1/18.

Ключові слова: вишня, сорти, елітні форми, селекція, ґрунтово-кліматичні умови, урожайність, хвороби, плоди.

Сьогодні вишня є однією з найпопулярніших плодових культур світу через неповторності лікувально-дієтичних властивостей плодів. Вона вирощується в багатьох країнах, включаючи Росію (297,2 тис. т), Польщу (183,8 тис. т), Туреччину (176,8 тис. т), Сербію (164,4 тис. т), Іран (134,1 тис. т). За даними ФАО у 2022 році щорічне виробництво вишні складає біля 1593,0 тис. тон із середньою урожайністю 7,1 т/га. Україна за врожайністю (8,9 т/га) і валовому збору продукції (180,2 тис. т) займає третє місце [1].

Сортимент вишні спрямований на скороплідність, слаборослість, високу урожайність з низьким ступенем ураження грибними хворобами. На сьогодні віддають перевагу місцевій селекції, яка більш придатна до ґрунтового-кліматичних умов довкілля з десертними якістьми плодів, універсального призначення. Так у Туреччині виробництво спрямоване на місцеві сорти: Kutahya, Katirli і Masar, які більш розповсюджені в Центральній та Східній Анатолії, а також в регіонах Середземномор'я та Егейського моря. Також популярними є американські сорти, такі як: Kentish Cherry – відомий своїм кисло-солодким смаком, часто використовується для приготування варення та джемів і Montmorency – плоди кислі, що вирощуються для виробництва соків та джемів [2, 3, 4].

В Польщі - 80 % усіх насаджень займає Lutówka та її клони. Цей сорт відомий своєю високою врожайністю та стійкістю до хвороб. Розширення сортового сортименту країни проводиться завдяки виведенню нових сортів, таких як: Sabina, Lucina, Wanda, Agat, Diament, Dradem і Ametyst [5]. Також в країні популярними є угорські сорти: Nefris – відрізняється великими плодами та високою якістю врожаю; Debreceni Botermo – добре підходить для переробки на соки та джеми а також датський сорт Kelleris 16 – з кисло-солодкими плодами, що використовуються у переробці для приготування варення, а також сорти Pandu 103 і Újfehértói Fürtös [6, 3, 5, 26].

В Сербії – 85 % насаджень під вишню займають Oblačinska + місцеві сорти. Oblačinska відома своєю високою врожайністю та стійкістю до хвороб. Також на території країни розповсюджені Šumadinka (відрізняється великими плодами та високою якістю врожаю); Erdi Botermo (добре підходить для переробки на соки та джеми) і Kelleris (плоди кисло-солодкого смаку для виготовлення варення) [7, 3, 8].

В Ірані сортимент вишні невеликий, переважно спрямований на переробку та реалізацію у замороженому вигляді. В основному це сорти місцевого походження та декілька закордонної селекції, адаптовані до кліматичних умов та високоурожайні. Серед популярних – це грецький сорт Morello (плоди кислі, використовуються для приготування варення та інших консервацій) і американський Montmorency (плоди кислі, вирощується для виробництва соків та джемів) [2].

В Україні завдяки багаторічній роботі вітчизняних селекціонерів ІС НААН та її мережі, таких як С.П. Кедрин, М.Т. Оратовський, М.І. Туровцев, В.О. Туровцева (Мелітопольська дослідна станція), Л.І. Тараненко (Бахмутська дослідна станція), В.П. Ласкавий, В.В. Ласкавий (Дослідна станція помології ім. Л.П. Симиренко), Л.С. Резніченко (Інститут садівництва НААН), створено біля 70 сортів вишні, котрі значно змінили зареєстрований сортимент України і вивели її на перші місця по селекційній роботі [9, 10, 11, 12, 13].

За кількістю великоплідних сортів з відмінним десертним смаком Україна займає перше місце у світі. Найбільш вдалим у роботі селекціонерів було використання дуків для отримання сіянців другого покоління, повторне

схрещування з сортами вишні і черешні або схрещування дюків з дюками. Внаслідок цього були отримані сорти, у яких маса плодів становить 7-9 г, а смакові якості сортів, опис яких більш детально розглянемо нижче, суттєво перевищують світові стандарти [14, 9, 15, 16].

Мелітопольська десертна – сорт середнього строку досягання. Дерево сильноросле, з високоокруглою кроною, середньої густоти. Середньої зимостійкості. Стійкий до кокомікозу, нестійкий проти моніліозу. Плоди великі (7 г), округлої форми, червоні. М'якоть рожева. Кісточка маленька. Смак плодів: десертний, винно-солодкий, з гармонійним поєднанням цукру та кислоти. Універсального призначення [9].

Грушка – сорт середнього строку досягання. Дерево сильноросле, з кулястою кроною. Зимостійкість середня. Посухостійкий. Стійкий до хвороб. Плоди великі (8,5 г), округло-серцеподібної форми, темно-червоні. М'якоть червона, ніжна, соковита. Кісточка середня, вільна. Смак кисло-солодкий. Універсального призначення [9].

Встреча – сорт середнього строку досягання. Дерево слабросле, з кулястою пониклою та густою кроною. Зимо- і посухостійкий. Стійкий до хвороб. Плоди великі (8,6 г), плоско-округлі, темно-червоні. М'якоть червона. Кісточка середня, вільна. Смак кисло-солодкий. Універсального призначення [9].

Ночка – сорт середнього строку досягання. Дерево середньоросле з середньо загущеною широкопірамідальною кроною. Зимостійкий. Висока стійкість до кокомікозу, середня до моніліозу. Плоди великі (7 г), широкосерцеподібні, темно-червоні. М'якоть темно-червона. Кісточка середня, приємний. Рекомендований для технічної переробки [17, 16].

Чудо – сорт раннього строку досягання. Дерево середньоросле з середньо загущеною округлою кроною. Зимостійкий, стійкий до грибних хвороб. Плоди дуже великі (9 г), темно-червоні, злегка сплюснені. М'якоть темно-червона, соковита, десертного смаку, сік червоний. Кісточка середнього розміру. Універсального призначення [17, 16].

Протягом 70 років (з 1954 по 2024 рр.) до «Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні» було занесено 28 сортів вишні звичайної і 3 вишнево-черешневі гібриди (Афродіта, Сіянець Туровцевої і Чудо). У 2005 році сорти вітчизняної селекції майже витіснили зарубіжні, з яких залишилися лише Гріот Подбельський та Норд Стар. Сучасний зареєстрований сортимент вишні налічує 15 сортів, з яких 13 – Інституту садівництва (Богуславка, Ксенія, Мальва) та її мережі (ДС помології ім. Л.П. Смиренка – Альфа, Жадана, Оптимістка, Елегантна, Пам'ять Артеменка; Мелітопольської ДСС – Відродження, Встреча, Грушка, Солідарність, Шалунья), два зарубіжної селекції (Ujfehertoi Furtos і Lutówka) та одна підщепа Студениківська [18].

За останні роки відмічене зниження виробництва плодів вишні, що пов'язано з негативними погодними умовами, особливо на початку вегетаційного періоду (різкі перепади температури, довготривалі відлиги, заморозки, довготривалі опади та посухи). Всі ці погодні фактори впливають на зниженні урожайності та якості продукції. Для вирішення даної проблеми потрібний ретельний добір та створення нових сортів із високою пристосованістю до абіотичних стрес факторів. Тому метою нашої роботи є підбір нових сортів вишні за комплексом господарсько-біологічних ознак до умов західного Лісостепу України, які б забезпечували високу врожайність та якість плодів.

Методика. Українські та зарубіжні сорти і елітні форми вишні вивчали в

садах первинного сортовивчення Інституту садівництва НААН. Рік садіння – 2014 р., схема – 5 x 2,5 м, підшепа – антипка. Зона вирощування – Західний Лісостеп України. Фенологічні спостереження, особливості росту та розвитку дерев, формування врожаю проводили згідно загальної прийнятної методик [19, 20, 21, 22], стійкість до шкідників та хвороб за методикою С.О. Трибеля [23].

Результати досліджень. Коротка характеристика сортів та елітних форм вишні селекції ІС НААН, які попередньо виділені за комплексом господарсько-цінних ознак:

Мальва. Сорт отриманий в результаті схрещування Гріота Подбельського x Тургенівки. Середньо пізнього строку досягання. Дерево середньоросле, крона розлога. Стійкий до грибних хвороб. Зимостійкий. Врожайність до 15 т/га. Плоди вище середнього розміру (4,2 г), темно-червоні, сплюснуті, сухий відрив від плодоніжки. М'якоть темно-червона, соковита. Кісточка дрібна (0,16 г). Смакові якості – кислувато-солодкий (8,1 бал), шкірочка терпкувата. За дегустаційною оцінкою - 8,1 бал. Термін споживання перша декада липня. Хімічний склад м'якоті: сухі розчинні речовини - 19,4, цукри - 8,8, титровані кислоти – 1,8, пектинові речовини - 0,5 %, а також вітаміну С - 5,9 мг/100 г сирової маси. Транспортабельний.

Богуславка. Сорт отриманий в результаті схрещування Уманської скороспілки x Гріота Остгеймського. Середньо-пізнього строку досягання. Дерево середньо росле, крона густа, куляста, злегка поникла. Стійкий до грибних хвороб. Зимостійкий практично за всіма компонентами. Високоврожайний (15,4 т/га при схемі садіння 6 x 2,5 м на підщепі дика черешня). Плоди дуже великі (7,6 г), темно-червоні, овальної форми, відрив від плодоніжки сухий. Кісточка вище середнього розміру, добре відокремлюється від м'якоті. Хімічний склад м'якоті: сухі розчинні речовини - 17,6, цукри – 8,52, титровані кислоти – 1,3, пектини – 0,34 %, а також 10,98 мг вітаміну С на 100 г сирової маси. Використання універсальне [17].

Ксенія. Сорт отриманий в результаті вільного запилення міжвидового гібриду Д 38-31. Середнього строку досягання. Дерево середньої або вище середньої сили росту з кулястою середньо розгалуженою кроною. Стійкий до кокомікозу та моніліозу. Зимо- та посухостійкість досить високі. Відзначається високою стабільною врожайністю – 12-15 т/га за схеми садіння 5 x 3 м на підщепі антипка. Плоди великі (7-8 г), округло-плескатої форми, темно-червоні, відрив від плодоніжки напівсухий. Кісточка середнього розміру, від м'якоті відокремлюється добре. М'якоть темно-червона, відносно щільна, соковита, відмінного кислувато-солодкого смаку (8,7 бали). Хімічний склад м'якоті: сухі розчинні речовини – 16,7, цукри – 8, органічні кислоти – 1,1 %, а також 5,3 мг вітаміну С на 100г сирової маси. Універсального призначення [17, 24].

Елітна форма 1/68. Середнього строку досягання. Зимо- та посухостійка, стійка до грибних хвороб, Дерево середньоросле, крона піднята, широкоовальна, густа. Плоди вище середнього розміру (5,1 г), темно-червоні, овальної форми, з сухим відривом від плодоніжки, мають характерні прилистки у основи черешка. Кісточка середня – 0,28 г. М'якоть червона. Загальна дегустаційна оцінка 8,6 балів. Врожайність до 12,0 т/га з 8 річних дерев, схема садіння 5 x 2,5 м, підшепа антипка.

Елітна форма 1/20. Пізнього строку досягання. Дерево середньоросле, компактне, овальна піднята крона, середньої густоти. Зимо-, посухостійка, стійка до грибних хвороб. Плоди вище середнього розміру (4,6 г), червоні, кулястої форми, з сухим відокремленням від черешка, М'якоть червона. Загальна дегустаційна оцінка – 8,3 бали. Кісточка – 0,3 г. Врожайність до 8,0 т/га з 8 річних

дерев, схема садіння 5 x 2,5 м, підщепа антипка.

Елітна форма 1/18. Пізнього строку досягання. Дерево середньоросле, кулясте, крона піднята середньої загущеності. Зимо-, посухостійка, стійка до грибних хвороб. Характерною особливістю є зонтикоподібне розміщення плодів, які вище середнього розміру (4,5 г), червоні, кулясті з сухим відокремленням від черешка. М'якоть червона. Загальна дегустаційна оцінка 8,4 бали. Кісточка середня вагою 0,28 г. Врожайність до 8 т/га з 8 річних дерев, схема садіння 5 x 2,5 м, підщепа антипка.

Висновок. В результаті плідної п'ятнадцятирічної селекційної роботи по вишні в ІС НААН отримано сорти Ксенія, Богуславка, Мальва, які характеризуються високою якістю плодів, урожайністю, рентабельністю, як в фермерських садах так і на присадибних ділянках, що можуть стати гідними конкурентами закордонним сортам. Представлені елітні форми вишні 1/68, 1/18, 1/20 за комплексом господарсько-цінних ознак в майбутньому займуть гідне місце серед найкращих вітчизняних сортів Державного реєстру України.

Список використаної літератури

1. FAOSTAT. URL: <https://www.fao.org/faostat/en/#data> (дата звернення: 16.04.2024).
2. Туреччина може стати світовим лідером з виробництва вишні у 2020-2025 роках. URL: <https://uaberries.com/> (дата звернення: 08.10.2024).
3. Витковский В.Л. Плодовые растения мира. СПб.: Лань, 2003. 592 с.
4. Вишня оптом. URL: <https://www.freshfruitturkey.com/ru/vishnya-optom/> (дата звернення: 08.10.2024).
5. Ассортимент вишні в Польше. URL: <https://funduk.club/2020/03/25/assortment-cherries-in-poland/> (дата звернення: 08.10.2024).
6. Хто вирощує і де продає. URL: <https://agravery.com/uk/> (дата звернення: 10.08.2024).
7. П'ять найпопулярніших сортів вишні. URL: <https://agrarii-razom.com.ua/> (дата звернення: 21.02.2024).
8. Дрозд О.О. Нові сорти вишні: матеріали симпозиуму. *Новини садівництва*. 2006. №1 (51). С. 27-28.
9. Туровцев М.І. Районовані сорти плодкових і ягідних культур селекції інституту зрошуваного садівництва / за ред. М.І. Туровцева, В.О. Туровцевої. К.: Аграрна наука, 2002. 148 с.
10. Туровцева В.А., Туровцев Н.И., Туровцева Н.Н. Результаты селекции вишени в Институте орошаемого садоводства им. М.Ф. Сидоренко УААН. *Сад, вино, виноград Украины*. 2007. № 3. С. 8-15.
11. Тараненко Л.И. О вишнях для украинцев. *Наша дача*. 2008. № 41-42. С. 45-47.
12. Ласкавий В.П. Сорти вишні Мліївської селекції. *Новини садівництва*. 1994. № 4. С. 7-9.
13. Гомольська Р.В. Сорти кісточкових для Наддністрянщини. *Новини садівництва*. 2005. № 4 (50). С. 23-24.
14. Мелехова І.О. Вирощування десертних вишень. *Новини садівництва*. 2011. № 4. С. 16-18.
15. Туровцева В.А., Туровцев Н.И., Туровцева Н.Н. Создание новых сортов вишени и дюков в агроэкологических условиях степи юга Украины / *Тр. Никитского ботанического сада*. Т. 130. 2008. С. 200-205.
16. Помология. Слива, вишня, черешня. / Н.И. Туровцев и др. К.: Урожай, 2004. Т. 4. 272 с.

17. Литовченко О.М., Павлюк В.В., Омельченко І.К. Крайні сорти плодкових і горіхоплідних культур української селекції. К.: «Преса України», 2011. 144 с.
18. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні на 2024 рік (станом на 05.09.2024). URL: <https://minagro.gov.ua/file-storage/reyestr-sortiv-roslin> (дата звернення: 05.09.2024).
19. Методика проведення експертизи сортів рослин групи плодкових, ягідних, горіхоплідних та винограду на відмінність, однорідність і стабільність / ред. С.О. Ткачик. Вид. 2-ге, випр. і доп. Вінниця, 2016. 850 с.
20. Кондратенко Т.Є. Практикум з помології. К. 2000. 152 с.
21. Кондратенко П.В., Бублик М.О. Методика проведення польових досліджень з плодовими культурами. Київ: Аграрна наука, 1996. 96 с.
22. Программа и методика сортоизучения плодовых, ягодных и орехоплодных культур / под общ. ред. Седова Е.Н. Орел: ВНИИСПК, 1999. 606 с.
23. Методика випробування і застосування пестицидів / С.О. Трибель та ін. Київ: Світ, 2001. 448 с.
24. Кішак О.А. Вишня. К., 2018. 64 с.
25. Ewa Ropelewska. Classification of the pits of different sour cherry cultivars based on the surface textural features. *Journal of the Saudi Society of Agricultural Sciences*. 2021. Vol. 20(1). P. 52-57. DOI: /10.1016/j.jssas.2020.11.003

PROMISING CHERRY VARIETIES (*CERASUS VULGARIS* MILL.) SELECTED BY THE INSTITUTE OF HORTICULTURE, NAAS OF UKRAINE

R.V. YUSYPENKO, Post Graduate Student

N.V. MOISEICHENKO, V.I. VASYLENKO, PhDs, Senior Research Workers

Z.I. ISKRENKO, Leading Agronomist

Institute of Horticulture, NAAS of Ukraine, 03027, Kyiv-27, 23, Sadova,

e-mail: usipenko@gmail.com

The results of fruitful long-term work of Ukrainian and foreign cherry breeders are presented. Brief characteristics of local and popular varieties in the world's leading cherry-producing countries, such as Turkey, Poland, Serbia and Iran, are provided. The following is a description of the varieties IH NAAS, which are included in the «State register of plant varieties suitable for distribution in Ukraine», namely Malva, Boguslavka and Ksenia, which are capable of forming high indicators of fruit quality, yield, profitability, both in farm gardens and on homesteads that can become worthy competitors to foreign varieties.

Due to the decrease in the production and quality of cherry products, which is associated with negative weather conditions, especially at the beginning of the growing season, careful selection and creation of new varieties with high adaptability to abiotic stress factors is required. Due to this, the goal of this work was the selection and breeding of new cherry varieties based on a complex of economic and valuable traits for the conditions of the Western Lisosteppe of Ukraine, which would ensure high yield and quality of fruits. Therefore, in addition to varieties, the article also provides a description of the elite cherry forms 1/68, 1/20 and 1/18, which were previously selected based on a complex of economic and valuable characteristics. All these forms are characterized by resistance to diseases, winter hardiness, average productivity, with a planting scheme of 5 x 2.5 m, on the rootstock antipka, and yield up to 10-15 kg/tree (8 - 12 t/ha) with high

taste qualities of fruits (8.3-8.6 points), which in the future will take a worthy place among the best domestic varieties of the State Register of Ukraine.

Key words: cherry, varieties, elite forms, selection, soil and climatic conditions, productivity, diseases, fruits.

Одержано редкологією 26.09.2024

DOI: 10.35205/0558-1125-2024-79-44-53

УДК 581.19:581.145.2:634.21:477.1

БІОХІМІЧНИЙ СКЛАД ТА СПОЖИВЧІ ЯКОСТІ ПЛОДІВ З ГЕНЕТИЧНОГО ФОНДУ АБРИКОСА (*PRUNUS ARMENIACA* L.) ІС НААН УКРАЇНИ В ЗОНІ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ

Д.Г. МАКАРОВА, В.І. ВАСИЛЕНКО, А.І. ТРОХИМЧУК, В.В. ГРУША, Н.В. МОЙСЕЙЧЕНКО, кандидати с.-г. наук, ст. наук. співробітники

О.О. ІГНАТЕНКО, аспірантка

С.М. БАБЕНКО, наук. співробітник

Інститут садівництва (ІС) НААН України, 03027, Київ-27, Садова 23,

e-mail: dar.iliencko@bigmir.net

Досліджували біохімічний склад та споживчі якості плодів 19 сортів абрикоса. З групи ранньостиглих придатними для споживання у свіжому вигляді і переробки є плоди сорту Червневий ранній. З групи середньо-пізніх сортів універсального призначення є Robada, Narogot, Hargrand, NJA -19, Особливий Денисюка. Для переробки найбільш придатні плоди NJA -19, Ботсадівського, Виносливого, Особливого Денисюка, Костінського. Для використання у свіжому вигляді рекомендуємо Роднік, Кумір, Степовий, Особливий Денисюка, Segledi Bibor, Jumbo Cot. На основі проведених досліджень до колекції генофонду як джерела цінних селекційних ознак включено Мелітопольський ранній, Ботсадівський, Виносливий, Сяйво і Особливий Денисюка.

Ключові слова: *Prunus armeniaca* L., сорт, біохімічний склад плодів, якість плодів, цінні зразки, генофонд, ґрунтово-кліматичні умови, продукти переробки, споживчі вимоги.

Культура абрикоса (*Prunus armeniaca* L.), який походить із родини *Rosaceae*, здавна цінувалася за смачні і поживні високовітаміновмістні плоди з багатим мінеральним складом та лікувальними властивостями [1, 2]. Абрикоси містять близько 27 % загальних цукрів (з них 3,95-6,82 % – сахароза), 2,5 % органічних кислот (яблучна, лимонна, бурштинова, винна, сліди саліцилової), до 10 мг/100 г сирової маси плодів – аскорбінової кислоти, пектинів біля 1 %, каротиноїдів біля 1,6 мг%, також тіамін, рибофлавін, фолієву кислоту [3, 4]. Окремі форми абрикоса, наприклад, селекції Н.Ф. Кашенка, характеризуються підвищеним вмістом вітаміну С до 16,4 мг/100 г сирової маси плодів. За вмістом каротину (1,6 мг/100 г сирової маси плодів) дана культура посідає друге місце серед усього різноманіття основних плодових і ягідних культур України. Рекомендована добова потреба у вітаміні А задовольняється 250 г свіжих або 30 г сушених абрикосів [3, 5, 6, 7]. У свіжих плодах абрикоса міститься 0,31% калію, що є високим показником щодо цього цінного мікроелементу. При сушінні (курага) ці значення підвищуються до 141,6 мг/100 г продукції переробки [2, 4, 8]. Серед інших цінних мікроелементів